

نام آزمون: قرابت معنایی ادبیات ۳

زمان برگزاری: ۳۳ دقیقه

۱ بیت زیر با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

«عاشقان کشتگان معشوقند بر نیاید ز کشتگان آواز»

عشق برداشت ز کوچک دلی از خاک مرا	۱
به آه و ناله گفتم دل تهی سازم ندانستم	۲
خوش کن به شور عشق دهن تا چو ماهیان	۳
کار غیور عشق شراکت پذیر نیست	۴

۲ مفهوم حدیث «یا ملائکتی قد استحييت من عبدی و لیس له غیری فقد غفرت له» در کدام گزینه آمده است؟

قبول است اگر چه هنر نیستش	۱
تواضع کند هوشمند گزین	۲
تو را تا دهن باشد از حرص باز	۳
اگر می‌رم امروز در کوی دوست	۴

۳ «آن را که خبر شد خبری باز نیامد» با همی ایات به جز بیت قرابت مفهومی دارد.

سخن ماند از تو همی یادگار	۱
محرم این هوش جز بیهوش نیست	۲
از تن دوست در سرای مجاز	۳
کسی را در این بزم ساغر دهند	۴

۴ مفهوم بیت «این مدعیان در طلبش بی‌خبران‌اند آن را که خبر شد، خبری باز نیامد» با کدام بیت متناسب است؟

پوشیدن آشکار کند عیب جامه را	۱
ساقی بهار می‌رسد و وجه می‌نماید	۲
چون چشمه‌سار دامن الوند در بهار	۳
از نارسیدگی است که صوفی کند خروش	۴

۵ مفهوم آیه «تَعَزَّزْ مِنْ نَشْأَةٍ وَ تَذَلَّ مِنْ نَشْأَةٍ» در کدام بیت زیر دیده نمی‌شود؟

آن که حظ آفرید و روزی سخت	۱
یکی را به سر بر نهد تاج بخت	۲
یکی را ز ماه اندر آری به چاه	۳
آن که هست از تو بلند او را که یارد پست کرد	۴

۶ کدام بیت با متن زیر ارتباط معنایی ندارد؟ «باران رحمت بی‌حسابش، همه را رسیده و خوان نعمت بی‌دریغش، همه جا کشیده. پرده‌ی

ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه‌ی روزی به خطای منکر نبرد» (سراسری زبان خارجی - ۸۴)

باران که در لطافت طبعش خلاف نیست	۱
ولیکن خداوند بالا و پست	۲
آدم زمین، سفره‌ی عام اوست	۳
دو کونش، یکی قطره از بحر علم	۴

۷ «درختان را به خلعت نوروزی قباى سبز ورق در بر گرفته» با مفهوم کدام بیت قرابت معنایی دارد؟ (آزمایشی سنجش - ۸۵)

۱ یا رب گل است عارض زبیاات یا سمن	۲ چشم تو آهوئی است که هنگام ترکتاز
۳ می گفت با صبا ز رخت گل حکایتی	۴ کی با شکست حال دل زار می رسد
۱ یا بر فراز سرو شکفته است یاسمن	۲ باشد به سوی کشور جان هاش تاختن
۳ باد صباش خرده ی زر کرد در دهن	۴ زلفت که زیر هر خم او هست صد شکن

۸ مفهوم کدام بیت با مصراع دوم بیت «همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بیوشی / همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی» تناسب بیشتری دارد؟

۱ کسی که تاج به سر داشت بامداد پگاه	۲ ولیکن چنین است گردنده دهر
۳ هر جا که نشاندم نشستم	۴ به نام خداوند هر بود و هست
۱ نماز شام ورا خشت زیر سر دیدم (ورا=وی را)	۲ گهی نوش یابند از او گاه زهر
۳ هر جا که بریم زیردستم	۴ نگارنده نقش بالا و پست

۹ کدام ابیات با یکدیگر تناسب معنایی دارند؟

الف) بلبل ی برگ گلی خوشرنگ در منقار داشت	ب) آفرینش همه تسبیح خداوند دل است	ج) دوش مرغی به صبح می نالید	د) هر کس به زبانی سخن حمد تو گوید	ه) صد هزاران گل شکفت و بانگ مرغی برنخاست	و) کوه و دریا و درختان همه در تسبیح اند
۱ الف - ب - د - و	۲ ب - ج - د - و	۳ الف - ج - ه - و	۴ ب - ج - د - ه		

۱۰ مفهوم عبارت «باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده» به مفهوم کدام بیت نزدیک است؟ (سراسری خارج - ۸۸)

۱ از سفله مخواه هیچ زنهار	۲ روزی ز خزانه ی کسی خواه
۳ گر ترک طمع کنی، نباشد	۴ نی محنت عشق دیده هرگز
۱ کاطلس نشود پلاس هرگز	۲ کاو را نبود مکاس هرگز
۳ ای دل ز گست هراس هرگز	۴ نی جور بتان کشیده هرگز

۱۱ کدام بیت به مفهوم آیه «تَعَزَّ مِنْ تَشَاءٍ وَ تَذَلَّ مِنْ تَشَاءٍ» اشاره دارد؟

۱ مرا در منزل جانان چه امن عیش چون هر دم	۲ ده روزه مهر گردون افسانه است و افسون
۳ زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت	۴ خدا وقتی بخواهد می شود وقتی نخواهد نه
۱ جرس فریاد می دارد که بر بندید محمل ها	۲ نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا
۳ ناچار کاروان شما نیز بگذرد	۴ گلی بازیچه طوفان غارتگر نخواهد شد

۱۲ مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات تناسب کمتری دارد؟

۱ هیچ نقاش نمی بیند که نقشی بر کند	۲ گویند بکوش تا بیابی
۳ در وهم نگنجد که چه دلبد و چه شیرین	۴ چشمی که تو را بیند و در قدرت بی چون
۱ وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده ای	۲ می کوشم و بخت یاورم نیست
۳ در وصف نیاید که چه مطبوع و چه زیباست	۴ مدهوش نماند نتوان گفت که بیناست

آکادمی آموزشی انگیزشی رویش

۱۳ مفهوم بیت «ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد» به کدام گزینه، نزدیک تر است؟

- ۱ دمی با دوست در خلوت به از صد سال در عشرت
- ۲ به هوش بودم از اوّل که دل به کس نسپارم
- ۳ وصف تو را گر کنند ور نکنند اهل فضل
- ۴ حال نیازمندی در وصف می نیاید
- ۵ من آزادی نمی خواهم که با یوسف به زندانم
- ۶ شمایل تو بدیدم نه عقل ماند و نه هوشم
- ۷ حاجت مشاطه نیست روی دلارام را
- ۸ آن گه که باز گردی گویم ماجرا را

۱۴ مفهوم بیت زیر، با گزینه تناسب مفهومی دارد.

«خامش کنم بدم دهان تا برنشورد این جهان چون می نگنجی در بیان دیگر نگویم بیش و کم»

- ۱ عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف
- ۲ واصفان حلیه جمالش به تحیر منسوب
- ۳ طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت
- ۴ در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب

۱۵ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱ ای برتر از خیال و قیاس و گمان و وهم
- ۲ مجلس تمام گشت و به آخر رسید عمر
- ۳ نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی
- ۴ تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی
- ۵ وز هر چه گفته اند و شنیدیم و خوانده ایم
- ۶ ما همچنان در اوّل وصف تو مانده ایم
- ۷ نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی
- ۸ تو نماینده فضلای تو سزاوار ثنایی

۱۶ پیام کدام بیت متفاوت است؟

- ۱ سهو و خطای بنده گرش اعتبار نیست
- ۲ هست امیدم که علی رغم عدو روز جزا
- ۳ همه عزّی و جلالی همه علمی و یقینی
- ۴ همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو بیوشی
- ۵ معنی عفو و رحمت آمرزگار چیست؟
- ۶ فیض عفوش ننهد بار گنه بر دوشم
- ۷ همه نوری و سروری همه جودی و جزایی
- ۸ همه بیشی تو بکاهی همه کمی تو فزایی

۱۷ مفهوم کدام بیت از سایر ابیات دورتر است؟

- ۱ گر کام دوست کشتن سعدیست باک نیست
- ۲ گر به خوردن خون آمدی هلا برخیز
- ۳ به وفای تو که گر خشت زنند از گل من
- ۴ عجبست آن که تو را دید و حدیث تو شنید
- ۵ اینم حیات بس که بمیرم به کام دوست
- ۶ و گر به بردن دل آمدی بیا ای دوست
- ۷ همچنان در دل من مهر و وفای تو بود
- ۸ که همه عمر نه مشتاق لقای تو بود

۱۸ مفهوم کدام بیت، متفاوت است؟

- ۱ دزد شد این شحنه بی نام و ننگ
- ۲ فتوا دهی به غضب حق پیرزن ولیک
- ۳ گشوده دهان طاق کسری و گوید
- ۴ حدیث روشن ظلم شما و ذلت ما
- ۵ دزد کی از دزد کند باز خواست
- ۶ بی روزه هیچ نباشی مه صیام
- ۷ چه شد تاج و تخت انوشیروانی
- ۸ حقیقت است چرا صحبت از مجاز کنیم

۱۹ پیام کدام بیت متفاوت است؟

- ۱ از پای تا سرت همه نور خدا شود
- ۲ بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود
- ۳ ما را به آستان تو بس حق خدمت است
- ۴ با دلارامی مرا خاطر خوش است
- ۵ در راه ذوالجلال چو بی پا و سر شوی
- ۶ در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی
- ۷ ای خواجه باز بین به ترحم غلام را
- ۸ کز دلم یکباره برد آرام را

آکادمی آموزشی انگیزشی رویش

۲۰ بیت: «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

۱. گرچه سیم و زر ز سنگ آید برون	۲. گر به آتش بریم صد ره و بیرون آری
۳. زر ز معدن سرخ روی آمد برون	۴. چه آتش پاره‌ای بودی الا ای کیمیای دل
در همه سنگی نباشد زرّ و سیم	زر نابم که همان باشم اگر بگذازم
صحبت ناجنس کردش روی زرد	که از برقی مس آلوده با زنگار زر کردی

۲۱ بیت «گر حکم شود که مست گیرند / در شهر هر آن‌چه هست گیرند» با کدام گزینه، قرابت مفهومی بیشتری دارد؟

۱. گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی	۲. گفت نزدیک است والی را سرای آن‌جا شویم
۳. گفت می بسیار خوردی زان چنین بی‌خود شدی	۴. گفت آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه
گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست	گفت والی از کجا در خانه خمار نیست
گفت ای بیهوده‌گو حرف کم و بسیار نیست	گفت در سر عقل باید بی‌کلاهی عار نیست

۲۲ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

۱. بی سر و پا گدای آن‌جا را	۲. گر بر درت مجال گدایی بود مرا
۳. خسروان قبله حاجات جهانند ولی	۴. سلطنت را چه تفاخر که متاعی ست قلیل
سر ز ملک جهان گران بینی	حاشا که التفات به ملک جهان کنم
سبیش بندگی حضرت درویشان است	حبذا (= خوشا) مملکت فقر که ملکی است کثیر

۲۳ مفهوم همه ابیات به استثنای بیت با یکدیگر تناسب دارد.

۱. از صبا پرس که ما را همه شب تا دم صبح	۲. ای صبا سوختگان بر سر ره منتظرند
۳. با صبا افتان و خیزان می‌روم تا کوی دوست	۴. من ای صبا ره رفتن به کوی دوست ندانم
بوی زلف تو همان مونس جان است که بود	گر از آن یار سفر کرده پیامی داری
وز رفیقان ره استمدادِ همت می‌کنم	تو می‌روی به سلامت سلام ما برسانی

۲۴ مفهوم کدام گزینه با مفهوم بیت «همت بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نوسفرم» متناسب است؟

۱. آدم برای گندمی از روضه دور ماند	۲. همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد
۳. همت هست رسا دستم اگر کوتاه است	۴. مگر خضر رهی گردد دچار من در این وادی
من دور ماندم از در همت برای نان	خبر از من به رفیقی که به کُرف چمن است
ناتوان مورم و تا ملک سلیمان رفتم	که در تاریکی حیرت رَهم دشوار افتاده است

۲۵ مفهوم بیت «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملّتی که مردم صاحب‌هنر نداشت» به کدام بیت زیر نزدیک است؟

۱. مردم پرورده به جان پرورند	۲. خاک زمین جز به هنر پاک نیست
۳. گر هنری سر ز میان بر زند	۴. کار هنرمند به جان آورند
گر هنری در طرفی بنگرند	وین هنر امروز در این خاک نیست
بی‌هنری دست بدان در زند	تا هنرش را به زیان آورند

۲۶ کدام گزینه با بیت «هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت» ارتباط مفهومی دارد؟

۱. ساقی به مزدگانی عیش از درم در آری	۲. مقام عیش میسر نمی‌شود بی رنج
۳. دنیا چو نبود جای شادی زین رو	۴. بیش و کم زمانه بر ما برابر است
تا یک دم از دلم غم دنیا به در بُری	بلی به حکم بلا بسته‌اند عهد آلت
غم نیست که پشت پا به دنیا زده‌ایم	ما غصّه زیاد و غم کم نمی‌خوریم

۲۷ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

۱ درویش را نباشد برگ سرای سلطان	۱ ماییم و کهنه دلقی کآتش در آن توان زد
۲ خدا را رحمی ای منعم که درویش سرِ کوبت	۲ دری دیگر نمی‌داند رهی دیگر نمی‌گیرد
۳ مگو جاهی از سلطنت بیش نیست	۳ که ایمن تر از ملک درویش نیست
۴ دو عالم چیست تا در چشم اینان قیمتی دارد؟	۴ دویی هرگز نباشد در دل یکتای درویشان

۲۸ مفهوم بیت «تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر، چهر دل‌بند» در کدام گزینه نیامده است؟

۱ چنانم دل‌آزرده از نقش مردم	۱ که از نقش مردم گیا می‌گریزم
۲ من آمم که چون آتشی زیر دارم	۲ ز ننگ زمین در هوا می‌گریزم
۳ هر که ز تو بگریزم با عشق تو بستیزم	۳ اندر سرم از شش سو سودای تو می‌آید
۴ آفت و شرّ خسان را چاره‌ساز	۴ احتراز است، احتراز است، احتراز

۲۹ مفهوم بیت «من ندارم یار زین دوان بسی / سال‌ها سر برده‌ام تنها بسی» در همهٔ گزینه‌ها وجود دارد به جز گزینهٔ

۱ ای دوست گرت هوس کند وقتی خوش	۱ بگریز چو من ز مردم شیطان‌وَش
۲ ای بسا شرّا که باشد در بشر	۲ عاقل آن باشد که بگریزد ز شر
۳ مدعیِ گاو نفس تُست هین	۳ خویشتن را خواجه کردست و مهین
۴ تا چشم بشر نبیندت روی	۴ بنهفته به ابر، چهر دل‌بند

۳۰ مفهوم بیت «زین بی‌خردان سقله بستان / دادِ دلِ مردمِ خردمند» با کدام بیت، قرابت مفهومی ندارد؟

۱ سیل خون‌آلود اشکم بی‌خبر گیرد تو را	۱ خون مردم، آخر ای بیدادگر، گیرد تو را
۲ خاک زیر و رو ندارد پیش عزم عاشقان	۲ هر کجا باشد بهار آخر به بر گیرد تو را
۳ ای شکر لب، آب چشمم نیک دریابد تو را	۳ وی قصب‌پوش آتش دل زود در گیرد تو را
۴ نفرت مردم به مانند سگ درنده است	۴ گر تو از پیشش گریزی زودتر گیرد تو را

۳۱ در تمام گزینه‌ها، نوعی «دعوت به قیام و حرکت» توصیه شده است. به جز گزینهٔ

۱ تا چند چو یخ فسرده بودن	۱ در آب چو موش مرده بودن
۲ ای مشت زمین بر آسمان شو	۲ بر وی بنواز ضربتی چند
۳ بگریز چو ازدهای گرز	۳ بخروش چو شرزه شیر ارغند
۴ چون نغمه ساز گلشن روحانیان تویی	۴ خاموش تا به چند نشینی در این قفس؟

۳۲ مفهوم کدام گزینه با بیت زیر یکسان است؟

۱ خامش منشین سخن همی گوی	۱ افسرده مباش خوش همی خند»
۲ افسرده مباش اگر نه سنگی	۲ رهوارتر آی اگر نه لنگی
۳ برآور هر چه اندر سینه داری	۳ سرودی، ناله‌ای، آهی، فغانی
۴ هر که دارد لب خاموش توانگر باشد	۴ دهن غنچه همه عمر پُر از زر باشد
۵ گردن چه نهی به هر جفایی	۵ راضی چه شوی به هر جفایی

۳۳ همهٔ گزینه‌ها با بیت «خامش منشین، سخن همی گوی افسرده مباش، خوش همی خند» مفهوم مخالف دارند به جز گزینهٔ

۱ به حرف و صوت ز لب بر مدار مُهر خموشی	۱ که ریخته است بسی خون خلق، تیغ زبان‌ها
۲ هر که دارد لب خاموش، توانگر باشد	۲ دهن غنچه همه عمر پُر از زر باشد
۳ ما داد ز بیدادگران بستانیم	۳ گر محکمۀ داد به ما داد نداد
۴ جز خموشی که کس انگشت به حرفش ننهد	۴ سخنی کو که ندارد ز زبان دست ردی

۳۴ واژه «آتش» در تمام گزینه‌ها به مفهوم آتش در مصراع دوم بیت «آتش است این بانگ نای و نیست باد/ هر که این آتش ندارد نیست باد» است به جز گزینه
 ۱ این حدیث از سر دردی است که من می‌گویم
 ۲ روزی تر و خشک ما بسوزد
 ۳ عیش‌ها دارم در این آتش که بینی دم به دم
 ۴ ای آتش خرمن عزیزان

تا بر آتش ننهی بوی نیاید ز عبیر
 آتش که به زیر دیگ سوداست
 کاندروم گرچه می‌سوزد منور می‌شود
 بنشین که هزار فتنه برخاست

۳۵ مفهوم بیت زیر از همه ابیات دریافت می‌شود؛ به جز:

نیست جانش محرم اسرار عشق
 هر که را در جان، غم جانانه نیست
 ۱ آتش از گرمی افسانه من گوش گرفت
 ۲ پیام اهل دل است این خبر که سعدی داد
 ۳ کی به هر نامحرمی چاک جگر خواهم نمود
 ۴ پیش گل نتوان حدیث روی او گفتن سلیم

۳۶ مفهوم بیت زیر در کدام بیت وجود ندارد؟
 پس سخن کوتاه باید والسلام

۱ فریاد من از سوختگی هاست چو آتش
 ۲ تا نسوزد بر نیاید بوی عود
 ۳ آتش روی تو زین گونه که در خلق گرفت
 ۴ دردا که بیختم در این سوز نهانی

۳۷ بیت: «هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

۱ دل، قطره‌ای ز شبنم دریای عشق اوست
 ۲ سیل دریا دیده، هرگز بر نمی‌گردد به خود
 ۳ چون ز دریا سوی ساحل بازگشت
 ۴ سروری را اصل و گوهر برترین سرمایه است

۳۸ مفهوم بیت: «خلق چو مرغابیان زاده ز دریای جان / کی کند این جا مقام مرغ کز آن بحر خاست؟» کدام است؟

۱ به صوت خوش چو حیوان است مایل
 ۲ تن زجان و جان زتن مستور نیست
 ۳ هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش
 ۴ کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید

۳۹ مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر همخوانی ندارد؟

۱ تنگ چشمان نظر به میوه کنند
 ۲ تو به سیمای شخص می‌نگری
 ۳ اگر در دیده مجنون نشینی
 ۴ تو کی دانی که لیلی چون نکویی است

آکادمی آموزشی انگیزشی رویش

۴۰. مصراع «محرم این هوش جز بی هوش نیست» با کدام بیت تناسب مفهومی کمتری دارد؟

عجب است با وجودت که وجود من بماند	۱
از در درآمدی و من از خود به در شدم	۲
من چه در پای تو ریزم که پسند تو بود	۳
هر کس به تو ره یافت ز خود گم گردید	۴
تو به گفتن اندر آیی و مرا سخن بماند	
گویی کز این جهان به جهان دگر شدم	
سر و جان را نتوان گفت که مقداری هست	
هر کس که تو را شناخت، خود را شناخت	

۴۱. باتوجه به بیت «در غم ما روزها بی گاه شد / روزها با سوزها همراه شد» معنی دقیق «روزها بی گاه شدن» در کدام گزینه آمده است؟

۱. پایان پذیری فرصت	۲. روزها را از دست دادن	۳. رسیدن روزها به شبها	۴. سپری شدن زمان

۴۲. مفهوم بیت زیر با کدام بیت، یکسان است؟

«فرعها را از رجوع اصل بیدل، چاره نیست

۱. فرع را از اصل خویش آگاه باید زیستن	
۲. اصل است که فرع می نماید	
۳. مادر فرزندی جویان وی است	
۴. هین خمش کن به اصل راجع شو	
شیشه را سامان مستی غافل از خارا نکرد	
زان اصل کسی گذر ندارد	
اصلها مر فرعها را در پی است	
دیدۀ راجعون نمی خسبد	

۴۳. کدام بیت با ابیات دیگر تناسب معنایی ندارد؟

۱. عاشق شو ار نه روزی کار جهان سر آید	
۲. نبود نقش دو عالم که رنگ الفت بود	
۳. همه عمر برندارم سر از این خمار مستی	
۴. حسنت به ازل نظر چو در کارم کرد	
ناخوانده نقش مقصود از کارگاه هستی	
زمانه طرح محبت نه این زمان انداخت	
که هنوز من نبودم که تو در دلم نشستی	
بنمود جمال و عاشق زارم کرد	

۴۴. مفهوم کدام گزینه به بیت «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق» تناسب کمتری دارد؟

۱. خبر درد فراق از دل یعقوب پیرس	
۲. نغمۀ گلشن عشق از نفس ما بشنو	
۳. حال وامق که پریشان تر از او ممکن نیست	
۴. چون حدیث جان بخش تو گوید خواجه	
شرح زیبایی یوسف ز زلیخا بشنو	
وز صبا نکفت آن زلف سمن سا بشنو	
از سر زلف پراکنده عذرا بشنو	
از دمش نکفت انفاس مسیحا بشنو	

۴۵. مفهوم کدام دو بیت با یکدیگر متناسب نیست؟

۱. اگر تو جور بکنی رای ما دگر نشود
کشیدند در کوی دلدادگان	
۲. سینه خواهم شرحه شرحه از فراق
مدعی خواست که آید به تماشاگاه راز	
۳. آگه نیم که چیست غم را سبب ولی
چه شکر گویمت ای سیل غم عفاک الله (خدا تو را ببخشد)	
۴. صبوری از طریق عشق دور است
قرار در کف آزادگان نگیرد مال	
هزار شکر بگویم هر جفایی را
میان دل و کام دیوارها	
تا بگویم شرح درد اشتیاق
دست غیب آمد و بر سینه نامحرم زد	
دائم که یاد غم سبب شادی من است
که روز بی کسی آخر نمی روی ز برم	
نباشد عاشق آن کس کاو صبور است
نه صبر در دل عاشق نه آب در غربال (الک)	

۴۶ مفهوم کنایی بیت زیر از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

- «عقل میدان سخن بر عاقلان کرده است تنگ»
 ۱ نیست در روی زمین گوشی سزاوار سخن
 ۲ گوهر شهوار مزد لب به جا وا کردن است
 ۳ نمی‌توان ز سخن ساختن خموش مرا
 ۴ دهان مور را پر خاک دارد بی‌زبانی‌ها
- ورنه مجنون با در و دیوار می‌گوید سخن»
 چون نبندد طوطیان را زنگ در منقار حرف؟
 این نصیحت را به خاطر از صدف داریم ما
 که چون صدف ز دهان است رزق گوش مرا
 مرا تیغ زبان چون مار بی‌زنهار بایستی

۴۷ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

- ۱ تخم راز عشق را در خاک کردن مشکل است
 ۲ که را زهره است راز عشق را در دل نگه دارد؟
 ۳ از خاک اهل عشق نظر خیره می‌شود
 ۴ به هر بی‌پرده‌ای اظهار نتوان کرد راز خود
- چون شرر از سنگ بیرون می‌جهد اسرار عشق
 صدف را سینه چاک آرد به ساحل گوهر عاشق
 از ابر پردگی نشود آفتاب عشق
 دل شب‌ها بود گنجینه اسرار عاشق را

۴۸ مفهوم کدام بیت با سه بیت دیگر هم‌خوانی ندارد؟

- ۱ کشتنش آب حیات عاشقان آمد، از آن
 ۲ آن را که زندگیش به عشق است مرگ نیست
 ۳ جان بدهند و در زمان زنده شوند عاشقان
 ۴ نیست نقصان مرا «حزین» از مرگ
- زنده می‌گردم من آشفته‌دل تا می‌کشد
 هرگز گمان مبر که مر او را فنا بود
 گر بکشی و بعد از آن بر سر کشته بگذری
 عشق سرمایه بقای من است

۴۹ مفهوم کدام گزینه با بیت «ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز / کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران»

- ۱ سود دنیا و دین اگر خواهی
 ۲ ضایع مکن این دم از دلت شیدا نیست
 ۳ ده روزه مهر گردون افسانه است و افسون
 ۴ نگیرد دل قرار از تاب تب بیمار هجران را
- مایه هر دوشان نکوکاری است
 کاین باقی عمر را بها پیدا نیست
 نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا
 مگر آن دم که بیند روی جانان و دهد جان را

۵۰ بیت «گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد / بالله کز آفتاب فلک خوب‌تر شوی» با کدامیک از ابیات زیر، ارتباط مفهومی دارد؟

- ۱ چون که فتادم ز فلک ذره صفت لرزانم
 ۲ آن دل آواره من، گر ز سفر باز رسد
 ۳ چون که تو دست شفقت بر سر ما داشته‌ای
 ۴ چرخ بود جای شرف، خاک بود جای تلف
- ایمن و بی‌لرز شوم چون که به پایان برسم
 خانه تهی یابد او، هیچ نبیند اثرم
 نیست عجب گر ز شرف بگذرد از چرخ سرم
 باز رهم زین دو خطر چون بر سلطان برسم

۵۱ مفهوم بیت «تا نگریدی آشنا زین پرده رمزی نشنوی // گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- ۱ رسید از عالم غییم سروشی
 ۲ دو کس بر حدیثی گمارند گوش
 ۳ غم حبیب، نهان به ز گفت گوی رقیب
 ۴ در راه عشق وسوسه‌ی اهرمن بسی است
- که فارغ باش از گفت و شنیدن
 از این تا بدان اهرمن تا سروش
 که نیست سینه‌ی ارباب کینه، محرم راز
 پیش آی و گوش دل به پیام سروش کن

آکادمی آموزشی انگیزشی رویش

۵۲ عبارت: «با دانشنامه رسته حقوق قضایی به سراغ دادگستری رفتم تا قاضی شوم و درخت بیداد را از بیخ و بن براندازم» با کدام گزینه

تقابل معنایی دارد؟

۱ برکن ز بن این بنا که باید	از ریشه بنای ظلم برکند
۲ با این همه بیداد که دیدم ز تو هر گز	دادی نزد من ناله ز بیداد نکردم
۳ انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی	چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت
۴ هر دم به داد آیم برت، از ذوق بیداد دگر	خواهی به داد من رسی بیداد کن دادم مده

۵۳ از عبارت «در کویر گویی به مرز عالم دیگر نزدیکیم و از آن ات که ماوراءالطبیعه - که همواره فلسفه از آن سخن می گوید و مذهب بدان می خواند - در کویر به چشم می توان دید» کدام مفهوم دریافت نمی شود؟

۱ مذهب، مردم را دعوت می کند به این که ماوراءالطبیعه را باور کنند.
۲ مهتاب کویر، دیگر نه بارش وحی، تابش الهام، که نوری بدلی بود.
۳ باور داشتن یا نداشتن به ماوراءالطبیعه از مباحث مهم فلسفه است.
۴ تماشای آن باغ پر از گل های رنگین شعر و خیال و پر از قدس و چهره های پراز ماوراء درونم را پر از خدا می کرد.

۵۴ کدام بیت با ابیات دیگر تناسب معنایی ندارد؟

۱ حافظ به خود نپوشید این خرقة می آلود	ای شیخ پاکدامن، معذور دار ما را
۲ در طریقت هر چه پیش سالک آید خیر اوست	در صراط مستقیم ای دل کسی گمراه نیست
۳ نوشته جاودان، دیگر نگردد	به رنج و کوشش از ما برنگردد
۴ چو تو خود کنی اختر خویش را بد	مدار از فلک چشم نیک اختری را

۵۵ کدام دو بیت با یکدیگر تناسب دارد؟

۱ گر بگویم که مرا حال پریشانی نیست	رنگ رخساره خبر می دهد از سر ضمیر
۲ گونه زردش دلیل، ناله زارش گواست	دعوی عشاق را شرح نخواهد بیان
۳ دشمن بر آب دیده من رحمت آورد	کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است
۴ گر دوست بنده را بکشد یا پیرورد	رحمت ز دشمنان چه بود؟ غایت عذاب
۵ آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است	تسلیم از آن بنده و فرمان از آن دوست
۶ این محضری بود که در دیدن اول	با دوستان مروّت با دشمنان مدارا
۷ روز صحرا و سماع است و لب جوی و تماشا	کرد از دو جهان سیر، تماشای تو ما را
	در همه شهر دلی ماند که دیگر بر بایی؟

۵۶ کدام بیت با مفهوم بیت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

هر که فریادرس روز مصیبت خواهد	گو در ایام سلامت به جوانمردی کوش
۱ مراعات دهقان کن از بهر خویش	که مزدور خوشدل کند کار بیش
۲ رعیت نشاید به بیداد کشت	که مر سلطنت را پنهاند و پشت
۳ مروت نباشد بدی با کسی	کزو نیکویی دیده باشی بسی
۴ خرابی و بدنامی آید ز جور	رسد پیش بین این سخن را به غور

۵۷ هر بیت، به ترتیب بیانگر کدام وادی عرفانی است؟

الف) صد هزاران مرد گم گردد مدام	تا یکی اسرارین گردد تمام
ب) کس در این وادی به جز آتش مباد	وانکه آتش نیست عیشش خوش مباد
ج) لیکن از عشقم ندانم آگهی	هم دلی پر عشق دارم هم تهی
د) گر دو عالم شد همه یکبار نیست	در زمین ریگی همان انگار نیست
- ۱ استغنا، حیرت، عشق، فنا ۲ استغنا، طلب، حیرت، معرفت ۳ معرفت، طلب، عشق، فنا ۴ معرفت، عشق، حیرت، استغنا

۵۸ مفهوم کدام دو بیت با یکدیگر مشترک و یکسان است؟

الف) روی‌ها چون زین بیابان در کنند	جمله سر از یک گریبان بر کنند
ب) صد هزاران سایه جاوید، تو	گم شده بینی ز یک خورشید، تو
پ) مرد حیران چون رسد این جایگاه	در تحیر مانده و گم کرده راه
ت) هر چه زد توحید بر جاننش رقم	جمله گم گردد از او گم نیز هم
- ۱ الف، ب ۲ پ، الف ۳ ب، ت ۴ پ، ت

۵۹ مفهوم نمادین هر یک از واژه‌های «باز شکاری، بلبل، طاووس، سی مرغ، هدهد» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ۱ کسانی که نمی‌توانند از مقام خود بگذرند، عبادت‌کنندگان به شرط مزد، انسان‌های گوشه‌گیر، وجود حق تعالی، سالک
- ۲ کسانی که نمی‌توانند از مقام خود بگذرند، انسان‌های گوشه‌گیر، عبادت‌کنندگان به شرط مزد، جلوه‌های خداوند، راهنما
- ۳ انسان‌های جاه‌طلب، عبادت‌کنندگان به قصد پاداش، افراد وابسته به زیبایی ظاهری، پدیده‌ها، پیرو مرشد
- ۴ انسان‌های جاه‌طلب، افراد وابسته به زیبایی ظاهری، عبادت‌کنندگان به قصد پاداش، جلوه‌های خداوند، انسان کامل

۶۰ مفهوم کدام بیت، بیانگر ویژگی وادی استغنا نیست؟

۱ گریه حافظ چه سنجد پیش استغنا عشق	کاندر این دریا نماید هفت دریا، شب‌نمی
۲ مُلک آزادی نخواهی یافت و استغنا مال	هر دو عالم بنده خود کن به استظهار (کمک و یاری) دل
۳ گر در این دریا هزاران جان فتاد	شب‌نمی در بحر بی پایان فتاد
۴ گر شد اینجا جزو و کل، کلی تباه	کم شد از روی زمین یک برگ کاه

پاسخنامه تشریحی

۱. گزینه ۲: مفهوم بیت سوال «خاموشی عاشقانه» است. گزینه ۲، هم چنین مفهومی دارد. در سایر گزینه‌ها، گزینه ۱ به این موضوع اشاره دارد که عشق، کمال بخش است و عاشق را از مرتبه پست به جایگاه والا می‌رساند. در گزینه ۳ سخن از شورانگیزی عشق و دعوت به عشق‌ورزی است و شاعر به این نکته اشاره می‌کند که عشق، دشواری‌ها را آسان و تلخی‌ها را شیرین می‌کند. گزینه ۴ بر غیرت عاشقانه تأکید دارد.
۲. گزینه ۱: در حدیث مذکور و گزینه یک به بنده‌نوازی خداوند و اینکه «انسان پناهی جز خداوند ندارد» تأکید شده است.
۳. گزینه ۱: در بقیه‌ی گزینه‌ها این نکته آمده است که «آن را که خبر شد، خبری باز نیامد» ولی گزینه ۱ به جاودانگی سخن اشاره دارد.
۴. گزینه ۴: مفهوم مشترک: از عارف و اصل دگر خبری نمی‌رسد.
۵. گزینه ۱: مفهوم محوری تست: همه کم و زیاد شدن‌ها به دست خداست.
- معنا و مفهوم بیت اول: خدایی که بهره‌مندی و تنگدستی را بنا نهاد، به انسان یا دانش داد یا بخت و خوشبختی. پس این اراده خداست که در این دنیا اهل دانش و فضیلت بهره‌مند و خوشبخت نباشند (ناسازگاری دنیا با اهل هنر و دانش).
۶. گزینه ۱: در گزینه ی ۱ به فطرت و ذات هر موجودی اشاره دارد که با مفهوم عبارت هیچ تناسبی ندارد.
۷. گزینه ۳: گویی که باد صبا به گل و سبزه لباس پوشانده
۸. گزینه ۴: خداوند یکیست، او هم خدای زمین است هم خدای آسمان. تمام فراز و نشیب و سختی و آسانی به دست اوست.
۹. گزینه ۲: ابیات گزینه (۲) همگی بر این موضوع اشاره دارند که کل طبیعت تسبیح‌گوی خداوند است.
۱۰. گزینه ۲: در گزینه ی ۲ به رحمت بی حساب الهی و خوان نعمت بی دریغ او اشاره شده.
۱۱. گزینه ۴: معنی آیه: خداوند به هر که بخواهد عزت می‌دهد و هر که را بخواهد خوار می‌کند.
- فقط در گزینه «۴» به این مفهوم اشاره شده است.
۱۲. گزینه ۲: بیانگر ناتوانی انسان از یافتن خداوند است.
- مفهوم سایر ابیات ناتوانی انسان از توصیف خدا و حیرت از عظمت اوست.
۱۳. گزینه ۱: بیت سؤال و گزینه «۱» بیانگر این است که عاشق حاضر است برای معشوق از همه چیز خود بگذرد.
۱۴. گزینه ۲: بیت سؤال و گزینه «۲» تأکید بر این دارند که خداوند قابل توصیف نیست.
۱۵. گزینه ۴: سه بیت اول به توصیف‌ناپذیری خداوند اشاره دارند.
- گزینه «۴»: به عظمت و صفات خداوند اشاره کرده است.
۱۶. گزینه ۳: گزینه‌های ۴ - ۲ - ۱: به ستارالعیوب بودن خدا اشاره دارند.
۱۷. گزینه ۴: تعجب شاعر از بی‌توجهی عاشق نسبت به معشوق
- مفهوم مشترک ابیات دیگر: عاشق حاضر است جانش را فدای معشوق کند.
۱۸. گزینه ۳: مفهوم بیت: ناپایداری دنیا
- مفهوم سایر ابیات: فاسد بودن حاکمان و تظاهر کردن به مذهب و دینداری
۱۹. گزینه ۳: مفهوم بیت: تقاضای توجه معشوق از طرف عاشق
- مفهوم مشترک سایر ابیات: برای رسیدن به معشوق باید از آرامش خود صرف نظر کنیم.
۲۰. گزینه ۴: در بیت گزینه ۴ منظور از «کیمیای دل» عشق است. مفهوم مشترک هر دو بیت این است که عشق، وجود انسان را همچون طلا بارزش می‌کند.
۲۱. گزینه ۲: بیت سؤال و گزینه «۲»، بیانگر فاسد بودن حاکمان و بزرگان جامعه است.
۲۲. گزینه ۳: در گزینه ۳ سخن از این است که خدمت به درویشان سبب بلندی جاه و مقام است و علت اینکه پادشاهان در دنیا مورد توجه‌اند، بندگی در برابر مقام درویشان است در حالی که مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها بی‌توجهی درویشان به جهان هستی و برگزیدن فقر اختیاری است.
۲۳. گزینه ۳: مفهوم گزینه ۳ افتان و خیزان رفتن به کوی دوست به همراهی باد صبا است اما در سایر گزینه‌ها مفهوم واژه صبا «پیام‌رسانی» است.
۲۴. گزینه ۴: مفهوم بیت سؤال و بیت گزینه «۴»، یاری خواستن از پیر طریقت برای پیمودن راه دشوار کمال است.
- مفهوم سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: خواسته‌های دنیوی مانع رسیدن به کمالات معنوی است.
- گزینه ۲: از باد صبا درخواست می‌کند که پیامش را به دوستانش برساند.
- گزینه ۳: با همت و تلاش به هر قدرتی می‌توان رسید.
۲۵. گزینه ۲: در بیت دوم نیز شاعر می‌گوید که زمین و زمینیان تنها به واسطه دانش و هنر می‌توانند زندگی سالم و درستی داشته باشند و نامشان در تاریخ جاودانه بماند.
۲۶. گزینه ۴: مفهوم اصلی بیت سؤال در بند کم و زیادی‌های دنیا نبودن است.
- در گزینه ۴ هم همین مفهوم وجود دارد اما در ابیات دیگر:
- گزینه ۱: فراموشی غم دنیا با مستی.
- گزینه ۲: بدون تحمل رنج و سختی نمی‌توان به آسایش دنیا رسید.

گزینۀ ۳: دنیا جای شادی نیست و باید از آن چشم پوشید.

۲۷ گزینۀ ۲ در گزینۀ ۲ مفهوم لغوی درویش یعنی «فقیر و نیازمند»، ولی در سایر گزینه‌ها معنی اصطلاحی درویش به معنی «عارف و سالک راه حق» منظور است. در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ مفهوم اصلی برتری فقر بر سلطنت و بی‌تعلقی درویشان است.

۲۸ گزینۀ ۳ در گزینۀ ۳، به این مفهوم اشاره دارد که گریز از عشق، ناممکن است اما در بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»، به مفهوم مردم‌گریزی اشاره شده است. در گزینۀ «۱»، «مردم‌گیا» نام گیاهی که شبیه آدم است اما آدمی که وارونه در خاک قرار داده باشند به گونه‌ای که سرش در خاک باشد و بدن و دست و پاهایش بیرون از خاک. اگر آن را از خاک در بیاوریم و وارونه کنیم، قیافۀ آدم کاملاً از آن دریافت می‌شود.

۲۹ گزینۀ ۳ مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»، مردم‌گریزی را بیان می‌کنند اما در گزینۀ «۳»، منظور از «نفس» نوعی حس درونی و چیزی است که مرکز خواسته‌ها و تمایلات و خواسته‌های دنیایی و آرزوهای جسمانی است که در متون دینی اسلامی به عنوان «نفس اماره» یاد می‌کنند که انسان را به سوی بدی‌ها و زشتی‌ها می‌کشاند.

۳۰ گزینۀ ۲ بیت «۲»، سرودۀ ملک‌الشعرای بهار است که به «وطن‌پرستی» اشاره دارد و عشق و علاقه او را به وطن بیان می‌کند اما بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱، ۳ و ۴»، به «ظلم‌ستیزی» اشاره دارند.

۳۱ گزینۀ ۴ در این بیت، خطاب به انسان می‌گوید: باید سخن بگویی و سکوت را کنار بگذاری.

در دیگر گزینه نوعی دعوت به حرکت و قیام و مبارزه وجود دارد.

۳۲ گزینۀ ۲ مفهوم بیت صورت سؤال و گزینۀ «۲» این است که «سخن بگو و سکوت و خاموشی را کنار بگذار» اما مفهوم گزینۀ «۱» دعوت به قیام و مبارزه است. مفهوم گزینۀ «۳» دعوت به سکوت و خاموشی است. نقطه مقابل بیت سؤال و گزینۀ «۲» است. مفهوم گزینۀ «۴» ظلم‌ستیزی است.

۳۳ گزینۀ ۳ زیرا این بیت به مفهوم «دعوت به ظلم‌ستیزی» اشاره دارد و مفهوم بیت صورت سؤال نیز به سخن گفتن و پرهیز از خاموشی و سکوت دعوت می‌کند؛ در حالی که مفهوم گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»، دعوت به سکوت می‌کند و همگی با بیت صورت سؤال تقابل معنایی دارند.

۳۴ گزینۀ ۱ «آتش» در این گزینه، همان آتش حقیقی است که می‌سوزاند.

اما «آتش» مصراع دوم در بیت سؤال و دیگر گزینه‌ها، استعاره از عشق است که مولانا برای کسانی که از این عشق همچون آتش بی‌بهره‌اند، نیستی و نابودی را طلب می‌کند. همان آتش عشقی که تمام وجود عاشقان را می‌سوزاند اما از این سوختن‌ها است که موجب درخشش درون عاشقان می‌شود. آتشی که خرمن عارفان و عزیزان را برمی‌افروزد.

۳۵ گزینۀ ۱ هرکسی لایق شنیدن سخن من نیست.

مفهوم مشترک سایر ابیات و بیت صورت سؤال: هرکسی توان درک اسرار عشق را ندارد.

۳۶ گزینۀ ۳ در سایر ابیات، این نکته آمده است که افراد سطحی و خام، سوز دل عارفان و اندیشمندان را در نمی‌یابند.

۳۷ گزینۀ ۱ کُل شیء یرجعُ الی اصله: هر چیزی سرانجام به اصل خود باز می‌گردد که در بیت ۱ شاعر دل را قطره‌ای از دریای عشق می‌داند که از راه اشک چشم به این دریای عشق باز می‌گردد.

۳۸ گزینۀ ۳ مفهوم بیت صورت سؤال و گزینۀ ۳: بازگشت انسان به سوی خداست.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینۀ ۱: سفارش به تأثیر پذیرفتن از موسیقی

گزینۀ ۲: با حواس ظاهری نمی‌توان قوای باطنی (نظیر عشق) را درک کرد.

گزینۀ ۴: تأثیر قضا و قدر و حتمی بودن آن

۳۹ گزینۀ ۳ سایر گزینه‌ها نگاه ظاهری و سطحی را نکوهش می‌کنند.

۴۰ گزینۀ ۳ مفهوم محوری تست: عاشق آگاه از اسرار عشق، از خود بی‌خود است.

مفهوم گزینۀ سوم: جانفشانی عاشق

۴۱ گزینۀ ۴ شاعر می‌گوید: «عاشق، عمرش را در غم عشق به پایان می‌برد».

۴۲ گزینۀ ۴ بازگشت به اصل مفهوم مشترک

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱» آگاهی پیدا کردن هر چند از اصل خودش

گزینۀ «۲» و «۳» جابه‌جا شدن اصل و فرع

۴۳ گزینۀ ۱ (۱) بر مفهوم عاشق شدن تأکید دارد حال آن‌که سه گزینۀ دیگر به ازلی بودن عشق اشاره دارند.

۴۴ گزینۀ ۴ به این مفهوم اشاره دارد که چون خواجو (شاعر) از لبان روح‌بخش و جان‌فزای تو سخن می‌گوید، نفسش همچون حضرت عیسی (ع) جان‌بخش است.

اما در بیت صورت سؤال و دیگر گزینه‌ها به این مفهوم اشاره دارد که فقط عاشق است که درد عاشق را می‌فهمد. درد فراق و جدایی را کسی می‌فهمد که خودش درد جدایی را تجربه کرده باشد.

۴۵ گزینۀ ۱ مفهوم مشترک ابیات گزینۀ «۲»: سخن عشق را تنها به محرم می‌توان گفت.

مفهوم مشترک ابیات گزینۀ «۳»: شکر گزار غم هستم و آن را دوست دارم؛ زیرا مونس و همدم من است.

مفهوم مشترک ابیات گزینۀ «۴»: عاشق صبر و شکیبایی ندارد.

اما بیت اول گزینۀ ۱ به «پایداری و استقامت عاشق» و بیت دوم به «دوری عاشق از وصال» اشاره دارد.

۴۶ گزینه ۳ مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۳: پر حرفی

(۱) مردم گریزی

(۲) گزیده گویی و ارزش سخن

(۴) زبان گزنده داشتن

۴۷ گزینه ۴ مفهوم مشترک ابیات مرتبط: پوشیده نماندن راز عشق

مفهوم بیت ۴: توصیه به رازداری و بیان نکردن اسرار عشق

۴۸ گزینه ۳ باز هم باید دو بیت را که به نظر تان ساده تر می آید را انتخاب کنید؛ مثلاً بیت های دوم و چهارم. مفهوم مشترک این دو بیت هم آشکار است: جاودانگی عاشقان. این مفهوم در کدام یک از بیت های باقیمانده دیده می شود؟ بله، بیت اول. معنای بیت اول: کشته شدن در راه عشق همچون آب حیات است؛ پس عاشق هرگز نمی میرد.

معنای بیت سوم: اگر بر سر مزار عاشقان بگذری، به آنها زندگی دوباره خواهی بخشید. این بیت خیلی به جاودانگی عاشقان اشاره ندارد و بیشتر می خواهد بگوید که معشوق، روح و روان عاشق است.

نکته مهم این است که اولاً به معنای عمیق و مفهوم بیت ها توجه داشته باشیم. دیگر اینکه بیشتر ذهنمان به دنبال مفاهیم رایج و آشنا بگردد. سوم اینکه در تست هایی که در متن آنها بیت یا عبارتی نیامده است، خودمان را درگیر هر چهار بیت نکنیم؛ بلکه ابتدا با دو بیت ساده تر کار را شروع کنیم.

۴۹ گزینه ۲ در بیت سؤال و بیت گزینه ۲ توصیه می کند که فرصت ها را در مورد دلدادگی و عشق از دست ندهید اما در گزینه های دیگر چنین مفهومی مشاهده نمی شود.

۵۰ گزینه ۳ در هر دو بیت مهر و لطف خدا مایه والایش و به اوج رسیدن آدمی است.

۵۱ گزینه ۳

فقط عاشقان و عارفان درد کشیده اسرار الهی را درک می کنند.

گزینه ۱: دعوت به آرامش و سکوت

گزینه ۲: انسان ها دو گروهند: گروهی خریدار سخنان الهی و گروهی سخنان شیطانی

گزینه ۴: مراقب باش تا در راه عشق، وسوسه های شیطانی تو را سست نکنند و فقط به پیام های الهی توجه کن.

۵۲ گزینه ۴ پاسخ گزینه ۴: «خواهان ظلم و بیداد»

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: «ظلم ستیزی»

گزینه ۲: «تحمل ظلم و بیداد یار»؛ تحمل ظلم حالتی متوسط بین پذیرش ظلم و مبارزه با آن است که نمی تواند با متن سؤال تقابل داشته باشد.

گزینه ۳: «ظلم ستیزی عملی شاعر»

گزینه ۴: «خواهان ظلم و جفای یار است»؛ برخلاف متن سؤال که با لحن طنز به دنبال ریشه کنی بیداد و مبارزه با ظلم است.

۵۳ گزینه ۲

۵۴ گزینه ۴ گزینه های ۱، ۲ و ۳، بر تأثیر قضا و قدر و سلب اراده انسان تأکید دارد، اما گزینه ۴، سرنوشت انسان را منوط به اعمال او می داند.

۵۵ گزینه ۱ هر دو بیت گزینه ۱ (۱) بر وجود آثار عاشقی بر چهره عاشق اشاره دارد. این آثار اعم از زردی چهره، ضعفی تن، صدای ضعیف، بیماری و... است.

۵۶ گزینه ۱ مفهوم بیت سؤال ← توصیه به لطف و نیکی به زیردستان است. که همین مفهوم در گزینه ۱ دیده می شود که «رعایت مردم ضعیف کن تا بیشتر به هوای تو باشند»

گزینه ۲ ← ظلم به مردم نکن.

گزینه ۳ ← از کسی نیکی دیدی به او بدی نکن.

گزینه ۴ ← ستم باعث ویرانی کشور است.

۵۷ گزینه ۴ (الف) معرفت: دیدن اسرار در وادی معرفت رخ می دهد.

(ب) وادی ای که در آن آتش و سوختگی وجود دارد، عشق است.

(ج) ناآگاهی و سرگردانی معرف وادی حیرت و سرگشتگی است.

(د) بی ارزشی دو عالم در وادی استغنا رخ می دهد.

۵۸ گزینه ۴ ابیات (پ) و (ت) به بیان ویژگی های وادی حیرت می پردازند، در بیت (پ) به صورت آشکار به واژه «تحیر» اشاره شده است.

سالمک در وادی «توحید» بعد از این که به مقام وحدت و یگانگی و نفی هر چه غیر خداست، نائل می شود، در وادی «حیرت» هر آنچه را که در وادی «توحید» یافته است از دست می دهد و سردرگم می شود. بیت (الف) به وادی «توحید» و بیت «ب» به وادی «فقر و فنا» اشاره دارد.

۵۹ گزینه ۴ باز شکاری: نماد انسان های جاه طلب که نمی توانند از مقام خود بگذرند.

بلبل: افراد وابسته به زیبایی ظاهری

طاووس: عبادت کنندگان به شرط مزد و به قصد پاداش

سی مرغ: نماد کثرت و جلوه های وجود خداوند. (سیمرغ: نماد وجود حق تعالی)

هدهد: انسان کامل، پیرو مژد و راهنما

۶۰ گزینه ۲ این گزینه به بی نیازی عارف از دنیا اشاره نکرده است و بیانگر مفهوم «خدمت دنیا و آخرت به قلب عارف» است.

پاسخنامه کلیدی

۱	۲
۲	۱
۳	۱
۴	۴
۵	۱
۶	۱
۷	۳
۸	۴
۹	۲
۱۰	۲
۱۱	۴
۱۲	۲

۱۳	۱
۱۴	۲
۱۵	۴
۱۶	۳
۱۷	۴
۱۸	۳
۱۹	۳
۲۰	۴
۲۱	۲
۲۲	۳
۲۳	۳
۲۴	۴

۲۵	۲
۲۶	۴
۲۷	۲
۲۸	۳
۲۹	۳
۳۰	۲
۳۱	۴
۳۲	۲
۳۳	۳
۳۴	۱
۳۵	۱
۳۶	۳

۳۷	۱
۳۸	۳
۳۹	۳
۴۰	۳
۴۱	۴
۴۲	۴
۴۳	۱
۴۴	۴
۴۵	۱
۴۶	۳
۴۷	۴
۴۸	۳

۴۹	۲
۵۰	۳
۵۱	۳
۵۲	۴
۵۳	۲
۵۴	۴
۵۵	۱
۵۶	۱
۵۷	۴
۵۸	۴
۵۹	۴
۶۰	۲